

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A kik az államosítást megakadályozták.

Debreczen, aug. 31.

(T.) Igazsága van a „Nemzet“-nek. Hazánk és annak társadalmával szemben nagy felelősség terheli azokat, kik a közigazgatás államosítását megakadályozták. Ártani akartak vele Szapárynak és ártottak az országnak, ártottak önmaguknak, mert maguk alatt vágták a fát. Kolera és nemzetiségi mozgalom a küszöb előtt, s közigazgatásunk, melylyel erélyesen lehetne intézkedni s mely erélyesen tudna föllépni, nincs.

Soha a vidék ki nem fejtett és ki nem fejt annyi erélyt, amennyit ki fejt Budapest fővárosa, s a lapok még ezt az erélyt is keveslik, mert nagy és rendkívüli esélyekkel szemben a legnagyobb tevékenységre, erőfeszítésre van szükség. A vidéken kell tehát széttekinteni. Nem mondjuk, hogy az oly nagy és vagyonos város mint Debreczen, nem igyekszik megtenni, amit tenni kell és amit tehet, de meg kell csak nézni a kisebb városokat, pláne falukat; az előbbieken valamicske ha történik is, de utóbbiakban aligha. Rendelet kihirdetés, dobolás, falragasz kibidgyesztés, egyéb semmi.

A vármegye megkapja a rendeletet a miniszteriumtól és bekönyveli. A be-

könyvelés által a rendeletnek már nyoma levén, be kell véle számolni, hogy a sorsa mi lett. Kiadatik tehát a főszolgabírónak és bekönyveltetik hogy kiadatott. Ezzel a vármegye végzett. Itt nem kaphatják rajta köteletség mulasztáson. Ott a protokolum, „schwarz auf weis“: megkapott és kiadatott. „Mein Lieben was willst du noch mehr?“

Veszi a főszolgabírói ügyvezető a rendeletet és könyveli befelé. Litografizálják rögtön (?) annyiszor, ahány a járásban a község. Postára vele! Pardon! Majd elfelejtettük, hogy elébb a szolgabíró is, nem olvassa, de aláírja. Protokolumba vele, hogy szétküldetett. Ezzel aztán a szolgabíró is végzett. Rendjén van minden.

Most megérkezik a községbe. Jegyző kiadja a „pógár“-nak vagy kisbírónak: ragassza ki, dobolja ki. Persze. hogy elébb ő is protokulálja: megérkezett. — Kiragasztatott vagy doboltatott. És ezzel be van fejezve a közigazgatás eljárás. Hogy aztán a rendeletet tényleg ki foganatosítja, avagy foganatosítja-e valaki vagy senki? Ennek a protokolumban nem kell benne lenni, hát nem is törődik vele senki? Summa summárum a községekben nem történik semmi!

Érdekes lenne, ha mint a fővárosban, a vidéken is sorba venné a falukat va-

lami felügyelő bizottság. Annak aztán lenne fogalma közigazgatási állapotainkról. És így készületlenül, minden intézkedés nélkül fog bennünket találni a járvány, ha Isten csapásaként beüt. Tudvalevő pedig, hogy az a sztratégia árt neki legjobban, melyet az oroszok I. Napoleon ellen használtak: elpusztítani újból mindent, ami táplálására lehetne! De nem hogy elpusztítanak, hanem ebben a hőségben még növelik. És miért? Mert ellenőrzés egy csepp sincs!

Ha azt akarja a belügyminiszterium, hogy rendeletei végrehajtsanak, irjon rá a vármegyékre, hogy felügyelő bizottságokat alakítson és járasson be velük minden falut: hogy lettek a rendeletek végrehajtva? Megtörténhetik azonban, hogy a felügyelő bizottságok jókat mulatnak de semmi egyebet nem csinálnak. Ez a mi közigazgatásunk!

Nemkülönböztetünk a nemzetiségekkel. Maguk a közigazgatási választott oláh tisztviselők az elsők, kik értesítik az illetőket, hogy minden gyanus tárgyat láb alól tegyenek, mert motozás léssen. Persze hogy nem találnak semmit. — Es nagy a méltatlankodás a mőcz lapokban.

Nem kellett nagyobb csapás, mint ezek a mizeriák és a régi megye!

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Milyenek az apák.

Desnir Leo hivatalnok. Apja is, nagyapja is hivatalnok volt. A családja tisztos, de nagy számu, kevés lenne öt gyermek.

Pénzügyi hivatali visel s pályája elején egy kántor főhelyére jutott. 22 éves volt ekkor s a vidék, hol állomása volt, gyönyörű kilátással környezett s pompás vendéglővel ellátott.

Magános óráit horgászással töltötte, — vagy pedig a közeli erdőségbe ment vadászni.

Ha esténként hazatért a vendéglőbe, hol lakása is volt, mindig jó vacsora várta, pompás borral, melyet csinos menyecske szolgált föl, ragyogó szemekkel s hamiskás mosolyal ajkain.

Ez a 25 éves menyecske, ki egy egyszerű s korhely paraszt felesége volt, mindjárt kezdetől fogva vonzalmat érzett Desnir iránt. A csinos ifju ki jó modoru, elegáns öltözetü, szives volt: egészen meghódította. Annaira ment köztük a bizalmaskodás. hogy mint a faluban beszéltek, Desnirnek szülei egészen aggódtak, hogy fiuk valami rangon aluli viszonyt is hajlandó volna kötni. S éppen ez volt az oka,

hogy nem sokára áthelyezték s bucsut kellett vennie „az arany rózsá“ csinos menyecske fogadósnéjától.

Desnir egy pár hétig szomorkodott ugyan e miatt, hanem sokkal gyakorlatiasabb gondolkozásu volt, semmint ábrándozásnak adta volna magát. Mint hivatalnokok ivadéka, becsvágyal volt eltelve s az előrehaladást sohasem veszíté szem elől. Feledé hát a menyecske kökényszem-it s hivatalának kezdeténi...

A fővárosba jutott s végre ott megházasodott. Természetesen gazdagon nősült. Nem valami csinos volt a felesége, száraz de erényes s mindenképp gazdag származásu.

Boldogok is voltak. Felhő nem borult Desnir homlokára. Az az hogy igen: mert nem volt gyermekük. Csak egy piczike kis Desnir! De nem volt. Hanem vágya teljesedni készült... 5 évi házasság után Desnir asszony leánnyal ajándékozta meg Desnir urat.

A gyermek gyöngye, beteges volt, mint az anya. Ez az apát elrémíté s teljesen hivatalának szentelte minden idejét.

Igy teltek évek évek után, egyhanguan, unalmasan, szánalmas hangulatban. Magas állásra emelkedett, hiszen 18 éve, hogy hivatalnok, hogy az „arany rózsá“ fogadót először látta... Ekkor a miniszter épen azon vidékre küldte megbízással:

Oda küldetett, hol hivataloskodását kezdte volt. Természetesen a faluskát is felkereste, hol ifju napjait élte. Az emlék, a vágy vonzotta oda.

Mig ment, a régi emlékek kergették egymást agyában. All-e még a fogadó? Himbál-e rajta az arany rózsá? A fogadóné csinos-e még, tud-e ugy kacagni, meg csókolni, mint akkor?! Azóta nem hallott róla semmit. Pedig mikor elment, megvallotta, hogy anyának érzi magát tőle. S ő, az önző férfi ott hagyta, elmenni s még csak nem is tudakozódott utána.

E gondolatok közben elért a faluskába s megállt a kocsia fogadó előtt.

Ott lógott az arany rózsá a kapu felett. A gazda ott ült a pitvar ajtóban s füstölt. Még lumposabb kinézésü volt, mint régen.

Desnir megnevezte magát s a gazda örömmel szoritott vé e kezét, bár megvallotta, hogy nem ismeri, hiszen annyi sok hivatalnok lakott nála!... Azután előhívta a feleségét.

Az asszony mélyen elpirult, mikor Desnirt meglátta. Könybe lábadt szemekkel nézett rá. — Hogyan? ... hát Desnir ur itt van? ... mit keres itt? ... De nagyszerü! Nem is változott azóta, hogy elment innen.

Hanem a menyecske bizony megváltozott, melle nem duzzadt, haja megszőrkült, arca rézsint öltött, csak szemei ragyogtak, mint régen, meg ajkai tanuskodtak a régi szépségről.

Belföld.

Az országgyűlés összeülése. Szapári Gyula gróf miniszterelnök, ki két hetet töltött Oстенében, tegnapelőtt Bécsből Budapestre érkezett. A magyar országgyűlés szeptember 26-án fog összeülni. Mint a „Pol Corr.” jelenti, azonnal beterjesztik a költségvetési törvényjavaslatot és megválasztják a delegáció tagjait.

A tápéi választás. A tápéi kerületben a képviselőválasztás hétfőn Sima győzelmével végződött. A szabadelvű párt nem lépett komolyan akcióba és csupán Sima egyhangú megválasztásának megakadályozása céljából állított jelöltet. A választásnál jelen voltak Horváth Gyula, Hoch, Hévizy, Issekutz és Balogh képviselők. A szegedi rendőrség a választásról visszatérő Sima-pártiak részére kijelölte az átvonulási vonalat, a képviselőkkel gyalogosan érkezett választók egyrésze más irányban akart haladni, amit a rendőrség meggátolt. E miatt Hoch és Issekutz élesen kikeltek a rendőrség ellen, a mi a tömeget ellenszegülésre bátorította. A rendőrség tapintatának köszönhető, hogy ennek komolyabb következménye nem lett s a tömeg egy kis rendtelenség után elvonult a megjelölt irányban.

Külföld.

Királyunk távirata Ferdinándhoz. Ferdinánd fejedelem hétfőn Filippopoliszban diszkrétet adott, melyre hivatalosak voltak: Törökország külön követe a kiállítás alkalmából és az állandó szótiai követ, az osztrák-magyar konzul és a kiállítás magyar és osztrák biztosai, valamint a sajtó képviselői. A fejedelem tiszteletmondott a szultánra, mire a török rendkívüli követ válaszolt. A fejedelem valamennyi jelenlevővel váltott néhány szót és fölémlítette, hogy őt Ferencz József ő felsége a kiállítás megnyitása alkalmából a legmelegebb hangú távirattal üdvözölte.

Száz milliós katonai reform. A németországi sajtó aligha sejtette, mit kíván, mikor oly nagy hévvel sürgette a katonai tényleges szolgálat leszállítását két évre. Nagyon zokon vették, hogy a császár minap elvben ellene nyilatkozott. De kétséges, vajjon az újabb hírek megvigasztalódnak-e. E hírek szerint a katonai javaslatok fenntartják ugyan a három évi szolgálat elvét, de a gyakorlatban úgy szervezik a legénység oktatását, hogy a nagyobb rész csak két évig lesz tényleges szolgálatban. Ennek aztán két következménye lesz: sokkal több un-

czot fognak besorozhatni s a hadsereg létszáma pár százezer emberrel nagyobb lesz; másodsor: a kiadás száz millió márkával fog emelkedni. Kérdés, hogy a reform sürgetői nem fogják-e azt sóhajtni: bár csak maradt volna minden a régi ben!

Orosz próbálgatások.

Augusztus 30.

Az orosz-francia barát híreben álló Gladstone kormányra jutásának első gyümölcseül tekinthető az orosz expedíció, mely Pamir fensikjét megszállotta s egy testületet, melyhez Afganisztán és China egyaránt jogot formál, minden teketória nélkül birtokába vesz.

Nagyon természetes, hogy a zord éghajlatu természetlen fensik, szegény nomád törzsek által lakva, nem képezte az ily békebontó és beláthatatlan bonyodalmakra vezető vállalkozás tárgyát, ha a kérdéses tartomány az ő csodálatos földrajzi tekvésénél fogva nem volna Ázsia fellegrárává alkotva, mely egyaránt uralkodik China, Afganisztán és India felett, s melyet, ha az oroszok birtokukba vettek, közvetlen szomszédságába kerülnek Indiának, míg most Afganisztán által vannak attól elválasztva.

Nagy jelentősége és csábereje van tehát a Pamir fensikjének az Ázsia birtokára törő muszka hatalom szemében, mindamellett nem merészkedett volna az orosz az ő rég főzött tervét éppen most megvalósítani, ha a megtanorodott angol közvélemény olyan embert nem ültet a kormányra, kinek Angolország nagyhatalmi állása iránt abszolút semmi érzeke nincsen, s ki azt hiszi, hogy mivel Anglia az ő szigetbirodalmában megtámadhatatlan, nincs szüksége rá, miként a nemzetközi viszonyok közérővel való szabályozásához egyáltalában hozzájáruljon.

Hogyan is ne bátorítaná próbálkozásra Anglia veszedelmesebb és elkeseredettebb ellenségét egy olyan angol államférfi kormányra jutása, aki annak idején a legádázabb vehemenciával támadta Beaconsfield lord politikáját, a miért a berlini konferencián elragadta az orosz-török háború sikereit a muzkától, a miért Cyprust Angliához csatolta, s Bosznia okkupálása által a Balkán nyugatán rendet és békét teremtet.

Hogyne csábítgatná a muszkat próbálgatásokra egy Gladstone premier-sége, aki Nagy-Britannia királynéjának India császárnéjává lett kikiáltását felesleges és veszélyes provokációnak mondotta, aki a Suez csatorna akcióinak megvásárlását — egyike a legszerencésebb vállalkozásoknak, mely által Anglia az indiai ut urává lett — az államjavak pazarlásának minősítette.

A szájkodó népámitót — aki eddig csak az urak előtt aratott babérokat s a kormányon csak addig és abban mutatott fel sikereket, amíg és amiben elődének kifogásolt politikáját akarata ellenére is követnie kellett — a kortes miniszterelnököt mint akkor; most is utólrta sorsa.

Midőn az érdemes Beaconsfield fényes örökét a „nonintervenczió” üres frázisának hangoztatása mellett átvette Gladstone, csakhamar interveniálnia kellett Görögországban a berlini szerződés végrehajtása érdekében. Egyiptomban a felkelők megfélelmeztetése céljából, mely alkalommal a biblia- és szemforgató puritán Alexandria bombáztatását is szükségesnek tartotta. Majd röviddel utóbb, midőn Komaroff muszka generális az Afgnan terület egy részét annektálni akarta, az angol közvélemény annyira felháborodott, hogy Gladstone határozott közbelépésre s Afganisztánnal oly szerződés kötésre kényszerült, melyben utóbbinak terület-épségét Anglia garantirozza.

Nos, a híres nagy embernek, ki a kormányra vállalkozott hogy hazája hagyományos egységét megbontsa, különös végzete, hogy mielőtt herostratesi munkájába foghatna, az orosz próbálkozásokkal kell leszámolnia, melyeket szintelen külpolitikája báorított támadásra és pedig kénytelen-kelletlen tennie kell ezt ugyanazon szerződés alapján, melyet annak idején programja ellenére kötnie kellett. Minden esetre érdek-s lesz látnunk, mennyit ér hát a „great old man” akinek tulajdonságai közül Európa eddig csak a hiúsága e fogultsága és következetlensége aránytalan méreteit bámulhatta.

Válasz „Pedagógus”-nak.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapjának 201. számában „Paedagógus” az állami főreáliskoláról szólva, többek közt felhossa, hogy 1. a helybeli izr. hitközség csekély gondot fordít a középtanodák hitoktatására, 2. hogy jogtalanul szed hitoktatási díjat, végre helyteleníti, hogy a hitoktatást a helybeli izr. néptanítók végzik. — Az igazság érdekében és tájékoztatásul legyen szabad következőket felhoznom:

Dr. Bárány József hitszónok ur eltávozásával a hitközség ideiglenesen tanítóit bízta meg a hitoktatással, a mennyiben a megboldogult Bernfeld rabbi betegeskedése folytán nem végezhetette azt.

Főtisztelendő Krausz Vilmos főrabbinak megválasztatván, a középt. hitoktatás vezetése

Desnir abba a szobába költözött, hol egykor lakott, — a fogadóné pedig a vacsora után látott, hogy kitegyen magáért.

Mig a vacsora készült, Desnir a gazdával beszélgetett a folyosón, honnan belátott a konyhába, ahol a fogadónénak egy 18 éves legény segédkezett. Csinos, hosszú legény volt, előkelő kinézéssel.

A menyecske észrevette, hogy Desnir szeme megakadt a fiun s így szólott sokat jelentőleg: — Isten bizony! el is feledtem megmondani, hogy ez itt a fiam. Ugy-e jól néz ki?

— Jól ám! Gratulálok hozzá! Hány esztendő?

— Mihály napkor lesz 18... felelte a fogadós. Igen jó fiu, nincs ellene semmi panasznunk.

— S aztán csak ez az egy van?

— Bizony csak!... válaszolt az asszony, szeméit földre sűtve.

Pár perczig mindnyájan hallgattak. Desnir lopva tekintett e fiura, ki asztalt terített, s minél tovább nézte, annál több hasonlóságot vett rajta észre abból, aminő ő maga volt 18 esztendővel ezelőtt. S ez a fiu a fogadós fia!

— 18 éves lesz Mihály napkor!

Desnir akkor áprilisban ment el a faluból. Szive hevesen vert s arca kissé elhalványult.

Semmi kétség: a legény, aki úgy hasonlít hozzá, az ő fia! S e gondolatnál, mintha elfeledte volna Párisban levő kis leányát — aki törvényes gyermeke, de olyan beteges, olyan gyöngye, mig ez a ficzkó, ki szerelemgyermek, olyan szép, erős, duzzad az egészségtől.

Örült vágy szállta meg e fiut atyai keblére ölelhetni! De hogyan tehetné meg? Hiszen az apa itt van oldala mellett!?

Szomorúság ült arczára, kinos fájdalmat érzett keblében. S ez tartott sokáig, mert a fogadós egy pillanatra sem hagyta el.

Vacsora után azonban bocsánatot kért a gazdától, hogy lefekszik, mert reggel tovább kell utaznia s Párisba mennie.

— Ha így kell lenni, — mondá az asszony könnyes szemekkel — csak tessék lefeküdni, reggel a fiam felkölti s elkiséri majd az állomáshoz.

Az asszonyok az ilyen dolgokban igen tapintatosak s nagyon jó ösztönük van. A fogadóné kitalálta Desnir kívánságát s alkalmat nyújtott neki, hogy együtt legyen a fiával.

Reggel a fiu, csakugyan kopogtatott Desnir ajtaján. Fölvette Desnir táskáját s elmentek az állomáshoz.

Utközben lassu hangon így szólott Desnir hozzá:

— Hogy is hívják magát fiatal barátom?

— Leónak!

— Leó!... Tehát a fogadóné hü volt. Fiát az ő nevérol nevezte el, — nem törődve, hogy férje gyanusithatja is érte... Ez még fokozta Desnir gyöngéd érzelmét. Nyájasan szólott a fiuhoz tovább is, de aggodalommal telten is egyuttal, eképen:

— Hallgasson rám tisztelt barátom! Kérésem van magához. Igen hasonlít fiamhoz, akit fájdalom elvesztettem. Az ő emlékére fogadja el tőlem ez emléket!

S kivette az óráját zsebéből s oda csusztatta a bámulva néző legény kezébe.

— És most csókoljon is meg, aztán pedig arra kérem, hogy tovább is olyan jó legyen, aminő eddig volt!

Hevesen magához szoritá, megcsókolta s sietve felült a vonatra. Szemei, érezte, könnybe lábadnak... meg is törülte, azután kitékin-tett az ablakon, nézte a fiut, ki ott állt a peronon, kezében tartva a kapott órát.

Nem tudta a ficzkó, hogy az igazi apja az volt, kitől ennyit kapott örökségül.

és ellenőrzése is kötelességévé tétetett. A fő-rabbi urnak első gondja is volt a hitoktatási misériát szanálni. Értekezett a tanítói karral; kidolgozott egy szaksterü és példaszertü tantervet; gondoskodott, hogy a helybeli középtanodák, felekezeti, elemi és felsőbb leányiskolák minden osztálya heti két hittani órát kapjon. Erről minden intézet igazgatósága még e hó elején értesített. Amde a főrabbi ur ezen intézkedéséből kifolyólag szükségessé vált heti 30—32 hittani órának a megtartása.

A hitközség belátván, hogy a főrabbit nem kötelezheti miszerint naponta 5—6 hittani órát adjon, elfogadta a főrabbi ur azon terveit, mely szerint az ő felügyelete mellett és tanterve szerint a tanítók tanítsák a vallást, a rabbi ur főntartván magának a felsőbb VIII. osztályokat. Ezen pedig „Paedagogus“ nem ütközhetik meg, mert Bpsten nem kevesebb mint 28 néptanító tanítja a hittant a középtanodákban. — Szegeden, N.-Váradon, Miskolczon. Győrött, — pedig ezek mind nagyobb hitközségek, mint Debreczen — és Miskolczot kivéve — egyetemi képzettségű rabbiuk van — mindazonáltal a néptanítók tanítják a hittant.

Végre legyen szabad még megjegyznem, hogy a hittandijak szedése nem jogtalan, hanem autonómikus eljárás és egészen jogos. — Nyiregyházán a hittandij 3 frt, N. Kállóban 5 frt, Miskolczon 4 frt, Szegeden plana 6 frt, Győrött 4 frt, N.-Váradon 4 frt, Bpsten kívül Magyarország minden nagyobb hitközségében, a hol középtanoda van és abban zsidó gyermekek tanulnak, szed a hitközség hittandiját. Es ez igen természetes! Mert a rabbi, kinek annyakönyvi és rabbi-teendőket kell végeznie, rituális és szertartásos dolgokban itélni, adminisztrálni, iskolákra felügyelni stb.

Nem kötheti le idejét a hitoktatással és így — csekély díj mellett, a néptanítók végzik azt.

„Paedagogus“ megnyugtatóra megjegyzem, hogy a helybeli néptanítók majdnem minden tagja képesített hitoktató.*)

Justus.

Lappangó kávéházi zseni.

A a márványszalon feltűnő szép leány diadalmas tekintete sugárzott az arczokra.

Csakhamar összebujtak a sötét és világos kabátok. Valamennyi férfiszem a márványszalon veszett.

— Nézzétek!

— Tökéletes szépség.

— Félig Madonna, félig Cherub.

Nincs annyi jelző a szótárban, amit össze ne halmoztak volna.

Valami kávéházi titkos Correggióban, kapuczinerezés közben föléledt valami emlék, elfelejtette azt a gázlámpás ragyogást; a csöndesen beszélgető férfi és női vendégeivel, a művészet extasisának ünneplésében odarajzolta azt a gyönyörű női mellképet, mely a márványszalon térfogatának éppen felét fogta be.

Odacsoportosultak a szomszédasztalok mögül is a fiatal urak. A kép első megpillantásakor a megépetés fénye rezzent meg a szemekben.

Annak a márványszalatra lehelt művészképnek ragyogása visszaverődött az arczokon. A kávépára és dohányfüst szürke fátyolán át is érdekeseke voltak az arczok. A tulsó asztaloknál, kissé félreálló női kalapok alatt megmozdultak a szemek. Az asszonyok kíváncsiak lettek.

— Mi az?

— Egy női mellkép. Egy ismeretlen rajza. Csodásan megragadó kép.

*) E válasza az a megjegyzésünk, hogy Paedagogus a mult évi állapotokra tette meg észrevételeit, abból pedig hogy számos hitközség a hitoktatásért díjat szed, ez eljárás jogossága távolról sem következik. Végül Paedagogus képesített hitoktatónak csak egyetemi képzettségű rabbit vagy hitoktatót ismer el. Szerk.

Valóságos bucsujárás kerekedett a kávéház terassán. Mindenki megnézte a képet és mindenki megdicsérte.

— Az ajka nem mosolyog és mégis derült.

— Nézze, a formás, kecses mellet és vállat.

— Olyan szüziés, olyan szerény... és mégis...

— Nemes kedvesség árad el rajta. És mégis úgy tetszik, mintha volna benne valami az ördögből...

Megindul a kérdezősködés. Kivallatják a pinczereket.

— Ki ült ezen a szent helyen?

— E g y p a p.

Pap? A világos és sötét kabátok között megbomlik a rend. A szemek kíváncsian keresnek egy reverendás alakot.

— Sokáig ült itt az a pap?

— Nem nagyon... Talán egy óráig sem.

— Mit csinált?

— Bámult, azután a czeruzáját jártatta az asztalon.

Pap és Madonna-kép? Mindenki keresi az összefüggést és az összefüggésben a drámai hatást.

Egy nő kérdezi.

— Füstöl volt az a pap?

— Nem épen...

— Öreg?

— Eltes. A haja fehéres volt, de az arca sima.

Susogás támadt, sokan visszahúzódtak, nagy ujság árnyékában gondolkodtak az érdekes dologról. A művész-papról és arról a szép leányról, a ki talán élt, ugye lehet most is él; talán itt volt: talán épen a szomszéd asztalnál ült, csevegett, olvasott, vagy álmodozott? Vagy nem él? Az egész csak a pap álma volt. Egy végtelenül szép álom. — Vagy szemrehányás csak ez a kép? Egy hasztalanul eltöltött élet összetört álma? — Sokat gyöttrődött kegyes lélek heroikus 10—11 óra közt.

Uriel.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó hivatal és az írtató a felelnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál aug. 31-án: változás nem várható.

— **Meghívás.** A debreczeni ev. ref. nagytemplomban 1892-ik évi szept. hó 1-ső napján d. e. 8 órakor iskolai évet megnyitó istentisztelet tartatik, melyre a közönség meghívatik.

— **A honvédség köréből.** Karleusa Fülöp főhadnagy a debreczeni 3. honvédségalegredtől a 13 honvéd gya. ogezredhez helyeztetett át.

— **Uj táviró-hivatal.** B a l m a z - U j v á r o s o n az ottani postahivatalnál azzal egyesített távirda hivatal létesített.

— **Haladó város.** S z a t m á r szab. kir. város az utóbbi pár év alatt nagyot haladt. A város sokat áldozott középületek létesítésére és szépítési czélokra. Szatmárnak már van új városháza, új színháza, a csász. és kir. közös, valamint a magy. kir. honvédelegénység számára új laktanyája, a Szamoson át épült két vashídja, a püspöki szemináriumot kiépítették, a városban villanyvilágítás van s az utcák aszfaltozva vannak. Szóval Szatmár a vidéki városok közt ritka haladást tüntet fel.

— **Görög kath. püspökség Dorogon.** A magyar ajku g. kath. hívek régóta várják egy magyar püspökség alapítását H. Dorogon, e legnépesebb magyar g. kath. egyházközségben, amely e czélra jelentékeny áldozatot is hozott már. E tárgyról egy dorogi levelező újabban a következőket írja a „H. B. és V“-nek: „Nem akarom az e tárgyban lefolyt harc emléket ujjalag felidézni, csak azon kíváncsian jóságos voltát hangsúlyozni, hogy eljött már nagyon is az idő arra, hogy vidékünkön magyar szertartás legyen templomainkban, magyar legyen az igazgatás egyházainkban. Ha az oláhoknál respektálják az anyanyelvet, miért ne használhatók mi is az édes hazai nyelvet egyh. közigazgatásunkban, miért ne állíthatók fel részünkre itt Dorogon a magyar püspökséget? Teljes reménnyel vagyunk, hogy az e tárgyban ujjalag megindítandó actió teljes sikerre fog vezetni a Esztergomban, a primásnál is — mint a magyar állameszme hű emberei — támogatásra fogunk találni.“

— **H.-Böszörmény költségvetése.** A f. hó 21 és 22-én tartott városi közgyűlés az 1893-ik évre összeállított s a tanács által elfogadott költségvetést 66540 frt 85 kr. bevétellel 65989 frt 43 kr. kiadással s 551 frt 42 kr. pénztármaradvánnyal megállapította. Eszerint 1893-ra községi adó kivetésére nem leendő szükség.

— **Szürszabók gyűlése.** Felhívás Debreczen város összes szabó és szürszabó munkásaihoz! Vasárnap, 1892. év szept. 4-én délután 2 órakor az „Angel királynő“ szalóda földszinti helyiségeiben nyilvános szabó és szürszabó gyűlés tartatik a következő napirenddel: 1 Beszámoló beszéd a magyarországi szabó kongresszusról, következétesen a) jelentés a szabó iparban elfoglalt munkások, munkásnök és kisiparosok helyzetéről, valamint a szervezkedési mozgalom állásáról, b) a szakegyesületi szervezkedés, c) a szaksajtó, d) a munkás védtörvényhozás. A 30-as bizottság.

— **A szalacsi jósnő regénye.** Andrassy Ernő, Szalacs község orvosa hivatalos felszólítás folytán megvizsgálta a szalacsi Pythiát és erről terjedelmes jelentést tett az alispánhoz, mely oda konkludál, hogy a jósnőt vigyék kórházba megfigyelés végett, mert vallásos alapu buskomor-ágban szenved, mely utóbb a vallásos téboly egy nemébe ment át. A jelentésben le van írva a jósnő egész élete pályája, melyet következőkben ismertetünk: A jósnőt családi nevé Erdélyi Máriának hívják és 1848-ban született T. Polgáron. Iskolába keveset járt és csak ez előtt mintegy 9 évvel kezdett újra tanulni, de most is csak ügyvel-bajjal tud olvasni írni meg sehogysem. 18 éves korában Barta Mihály földműv. shez ment nőül Polgáron, kivel 12 évig és 7 hónapig élt együtt. A házasságból nyolcz gyermek született, melyek egytől-egyig kis korukban meghaltak. Később Margittára költözött, hol férje elhalt. Itt ismerkedett meg Tóth Jánossal, kihez nőül is ment, de csak 12 hétig éltek együtt, azután visszaköltözött Polgárra. Ekkor már nem bírt szabadulni azon gondolattól, hogy szentségtörést követett el, hogy ferjét elhagyta, folytonosan sirt, az embereket kerülte, arcczal a földre borulva imádkozott, a templomokba járt, sokat gyónt és kedélye elromott. Gyakran járt Mária-Pócsra, hol mindig fohászzkodott istenhez, hogy engedjen valamit tennie. Folyton élénk álmokat látott, majd a biborpalástban, majd isten, egy ősz ember, keresztelő szt. János, szent József, Mária karján a kised Jézussal stb. jelentek meg neki és hosszasan beszélgettek vele. Sokat sirt, bőjtölt és egészen lesóványodott, mindig csak lelkeket látott az illető mellett. Már Polgáron jósolgatott, de kevesebbet mint Szalacson. A folyó évben Mária-Pócsra kibékült az urával és Szalacsra jöttek, hol aztán nagy hírnévre tett szert. Voltak napok hol 50—60 vendég

fordult meg nála. — Ő mindenkinek azt mondta, hogy nem eléggé ájtatos, nem bőjtöl és nem mondhat misét. Minden vallást tiszteletben tart; egy zsidónak azt vetette szemére, hogy szalonnát és kolbászt eszik és szombaton pénzt fogad el. Az „üzlet“ meglehetősen jövedelmezett, de most már vége szakad a dicső állapotnak, mert a tulvilággal egyenes összeköttetésben álló asszonyosság közelebb a kórházba kerül.

Az orvos megpróbálta delejes álomba ringatni, de nem akart az elébe tartott írón hegyére nézni.

Ha behunyom a szemem és ön kiszurja, hát mi bántódása lesz érte? Az urak elakarják az ilyen asszonyokat tenni láb alól, mondá.

Az orvosoknak is jósolt különben. Megpróbálta élete körülményeit, családi állapotát kitalálni, persze a valóság mellé fejszézve.

— **A debreczeni jótékony nőegylet** választmányja közbirre teszi a választmány, — hogy az árvaházban mérsékelt díj mellett bejáró leány növendékek is részesülhetnek a törvényszerű elemi oktatásban. E díj havi 1 frtban állapított meg, mely összeg a választmány által igazolt szegénység esetén havi 50 krra szállítható le. Jelentkezhetni f. évi szept. hó 8-ikáig Veresné Szathmáry Teréz nőegyleti elnöknőnél. (Péterfia 974 sz.)

— **A h.-bőszörményi sikkasztásról** a „H. Bőszörmény és Vidéke“ következőket írja: A sikkasztással vádolt és letartóztatott Kovács Endre könyvvezetőt közelebb Debreczenbe, az ügyesség börtönébe fogják szállítani. Karap Antal igazgató, Fuchs Alajos pénztárnok Győrössi Mór aligazgató állásukról lemondtak. Edig mintegy négyezer frt miány derült ki; a fővárosi lapok 52 ezer frtot emlegetnek, a mi ez idő szerint még nem hiteles. A vizsgálatot Morvay Géza kir. aljbíró vezeti. A könyvek vizsgálatát Mérey Mihály, a helyi részv. tak. pénztár főkönyvelője és a városi közgyűlés által kinevezett id. Uzonyi Péter felügyelő bizottsági és Bácsi Péter igazgatósági tag végzik. A vizsgálat még 3 hóig is eltarthat s csak azután lehet biztosan megtudni, hogy mennyi az elsikkasztott összeg. A hitelezők külön-külön értesítették, hogy váltóik lejáratakor tartozásaik 5 százalékat kötelesek törleszteni. A pénztár iránti bizalom szilárd, mivel helyzete veszélyeztetve nincs, mert a város a betétekért felelősséget vállal.

— **Az iparos mester urak figyelmébe.** — Azon iparos mester urak, kiknek tanoncjai a múlt iskolai évben iparos iskolába jártak, vagy ez évi márczius óta jelentkeztek vagy szerződtek, tisztelettel felkéretnek és figyelmeztetnek, hogy inasait szeptember hó 2-án pénteken délután 6 órakor iskolába küldeni el ne mulasszák. Az iparos pályára újabb időben lépett iparos inasok a következő rendben fognak beírni a főiskolában a szokott helyen: szept. 2-án, pénteken a Hatvan és Péterfia részről, szept. 6-án, kedden a Piacz részről, szept. 9-én pénteken a Csapó és Czegléd utcabeliek, szept. 13-án a Varga utcába tartozó iparos tanulók. Szeptember 11-én a rajziskolában a rendes tanítások megkezdetnek s a mulasztók a tek. rendőrcapitánysághoz e napoktól kezdve bejelentgetnek. Dóczy Gedeon ip. isk. igazgató.

— **Halálozás.** Kovács István aranyműves súlyos szenvedés után f. hó 30-án elhunyt. Temetése szept. 1-én d. u. 5 órakor Nagyuj-utca 1595. sz. a. háztól leend.

— **A munkás dalegylet minősítése.** A munkás dalegylet legfelsőbb helyre is küldött arany szög zászlója felszenteléséhez, mielőtt a szög felment volna, illetékes helyről információt kértek az egyesületről, melynek az alapszabályok értelmében nincs egyéb célja, mint a „nemes zene fejlesztése s ez által az izlés nemesítése, hangversenyek és kirándulások, próbák tartása. Mint hírlík, az erkölcsi bizonyítványok kiállítására itt hivatott II. kerületi kapitányság olyan minősítvényt küldött fel illetékes helyre, hogy legfelsőbb helyről alig engedik

meg a szögbeverést. Az egylethez kiszivárogtak ezek a hírek és e „minősítés“ folytán nem merik átnyújtani azt a díszoklevelet sem, melyet egy magas állású egyénnek megszavaztak. A minősítési rendőri akta száma 1583. m. i. a főkapitányi számé pedig, melylyel felterjesztetett 7249 r. f.

— **Kérelem.** A kereskedelmi akadémia, kivált az internátus növendékeinek nevelése érdekében azon tiszteletteljes kéréssel fordulok városunk iparosaihoz és kereskedőihez, hogy ne adjanak nekik árukat hit-lbe; mert tapasztalat szerint a könnyelmű költsékezés csak tápot nyer abban. Dr. B a y e r Ferencz igazgató.

— **Az 1831-diki kolera Debreczenben.** Az ázsiai kolera 1831-ben iszonyatos pusztítást tett Debreczenben is. — Az emberiségnek e rettenetes csapása még akkor ösméretlenül nyavaja volt, amely ellea az orvosi tudomány még akkor orvosságot sem tudott; csak tapogatózva próbálta gyógyítani a szerencsétleneket. A „napkeleti epekörség“ ragadó nyavaja, ahogy gyakran nevezték akkor az ázsiai kolera, Debreczen környékén legelőször Dorogon és Tokajban kezdé mutatni magát, de már akkor ellepte Szatmár, Zemplén-megyét. A debreczeni tanács e hibó hírek vételekor jun. 29-én hozta meg a legelső övrendszabályokat, amelyek csaknem kivétel nélkül egészen a kolera kitöréséig azon felfogás körül forogtak, hogy a veszedelmes járványt úgy lehet távoltartani a várostól, ha „a város lakosai minden gyanus helyekről jövő idegenekkel való társalkodása és közösülése megakadályoztatódik.“

Ennélfogva egy hónapon keresztül a városba bevezető utakat a határokon és a város közelében kettős zár alá vették, melyeket senátorok és esküdtek felügyelete alatt gondosan őriztek. — A zárlati szigor a veszedelem közlekedésével nőttön nőtt és végre a vidékkel való minden közlekedést tökéletesen megszüntettek. A tanács utcánként betegházakat rendezett be, melyekben az ágyakat száraz szőna-szalma pótolta. A levegő tisztaságáért a városban minden kutyányos és posványos helyet betöltöttek. A Gilányiból és Polyvából minden idegent, főként pedig a zsidókat, kitiították. A péterfiai Salétrom házban 50 személyre veszteglő házat rendeztek be. A vidékieknek a városba jövelele és minden vásár betiltatván, a tanács eleve gondoskodott, hogy a város magtára gabonával tele legyen, honnan a szűk kódök kenyernek valót kapjanak.

A postán érkezett leveleket, papírpénzeket, áruszállítmányokat e célra készített rekeszekben bizonyos por elégetésével meg kellett füstölni; a leveleket meg kellett jukgatni is. Ez a füstölő por egy rész büdöskőből, egy rész apróra tört salétromból, négy rész buzalisztból készült. Eleven szénre hintették és a levelet, bankót vasrostába téve, és ezt befedve felette megfüstölték. Julius 4-dikén a mármarosai szálakról rájuk ragadt a kolera a polgáriakra és a csegeiekre. A zár-vonalokon megkettőztették a strázsákat, akiknek segítségére egy század katonaság is érkezett — Kassáról.

A tanács e „félelmes környül állások“ között egyebet sem csinált 3 hónapig, mint a kolera távoltartásában majd a kemény istenitélet enyhítésében ülésezett és fáradozott. Az egészség dolgára felügyelő küdöttéség is permanensé nyilvánította magát.

Mégis jul. 25-én szomoruan jelentette a tanácsnak a rettentő hirt, hogy „tegnap este óta azon veszedelmes nyavajának a jelei több szerencsétlen betegen magokat kiütötték, nemcsak, hanem abban, amint mondódik, már ekkoráig a városban haltak is meg.“ — Most már a külső öröket a határokról bevonták, a kolera úgy is megkezdte gazdag aratását. E helyett az egészséges utcákat és házakat zárták el a fertőzöttéktől.

A templomi isteni tiszteletek és minden csoportosulások betiltattak. A halottakat szertartás nélkül temették el. A tanács utasítást adott ki, hogyan kell bánni a koleras betegekkel.

„Addig is pedig, míg az orvos elérkezhetne, a beteg körül bátran és félelem nélkül — megmosván a beteggel bánó gyakran a kezeit eczet-

ben és a száját eczetes vízzel kiöblítvén, — kell járni. — azt meleg ágyba le kell fektetni, annak fodormentából vagy székfűből készült jó meleg herba théát adni, — flannel vagy posztóval a beteget dörgölni és a hasára felmelegített ruhákat rakni, — a szobát felforralt eczetnek a gőzével gyakran betölteni.“

A kolera a városban olyan vehemens erővel tört ki, hogy jul. 25-től aug 1-ig 289 áldozatot követelt. A halottak száma aug. 10-ig átlag 50—60 volt; sőt aug. 2-dikán a halálozások napi száma 88, 3-dikán 125, 5-dikén pedig 180 volt.

A rémület tetőpontra hágott. Mindenki megszámlálva hitte hátralévő óráit. Mindenki Istenhez tért. Nem lehetett akkor hallani szitkozódást, káromkodást. Az emberek bőjtöltek, rettegetek a bekövetkező pillanattól és imádkoztak. A debreczeni nép talán soha ájtatosabb nem volt, mint ezeken a borzasztó napokon. — A közös isteni tiszteleteket a hajnali órákon tartották Isten szabad ege alatt, a piaczon. — Ezernyi ember imádkozott ilyenkor, vezekelve, bűnbánólag, sirással és kezeit tördelve.

Aug. 6-áról találjuk följegyezve a tanács jegyzőkönyvében ezeket a bátorító szavakat: „Semmi is, a most közöttünk pusztító nyavajának elfogadására valakit annyira el nem készíten, mint a félelem, aggodás, elcsüggedés és a lélek erejének leverettetése, mely magában is kész nyavalya, ellenben semmi a betegség ellen nagyobb oltalom nem lévén, mint az illendő bátorság, a bajtól való meg nem rettenés és az Istenben való erős bizodalom, — légyen kiki nyugodt lélekkel s használván mindazon mentő szereket, melyek az eddig kijött hirdetésekben a veszedelem eltávoztatására javasoltattak, légyen arról meggyőzöttetve, hogy a felettünk vigyázó Gondviselés hatalmas ötlet is, másokkal együtt a közveszélyben megtartani.“

Még ma is jó lesz ezt a tanácsot megfogadni. — Szeptember elején kezdett erősen ritkulni a kolera-halálesetek száma; de még akkor is naponta 5—6 egyén meghalt koleraiban. — Végre szept. 23-án a veszélyt megszüntnek nyilvánították. Két hónap alatt jul. 25-től szept. 20-ig összesen 2102 ember halt meg, — pár száz kivételével, valamennyi ázsiai koleraiban. Az akkori halotti anyakönyvben sűrűn találunk ilyen följegyzéseket: egy valaki — egy férfi — egy asszony — egy ember — egy gyermek — egy katonája. — Ezeket többnyire az ut s z e l e k r ö l s z e d t é k f e l h o l t a n. — A tanács szeptember 13—17-dike közt, mikor más színőfében volt a járvány, összeíratta házankint a kolera pusztítása alatt hányan betegedtek, gyógyultak és haltak meg, hányan éltek kurával, hányan nem vettek orvosi segítséget igénybe; hány beteg találatódik még. A jelentések szept. 17-én készültek el. Ebből tudjuk, hogy összesen 5899-en betegedtek meg Debreczenben a koleras idő alatt, leginkább koleraiban; **meghaltak 2090-en.** Ezeknek csaknem felorvosi segítség nélkül halt el. Az összeírásokról 1463 ember volt beteg, de már kevesen kolera miatt. A fentebbi szám utcánként így osztott meg:

	Beteg volt	Meghalt
Piacz utcán	525	234
Varga „	1257	218
Czegléd „	1584	485
Csapó „	1106	478
Péterfián	752	401
Hatvan utcán	677	374

Az összeíró küldöttségek több olyan házat találtak, melyekben egyetlenegy élő lény sem maradt. Valamennyi a közös kolera temetőbe pihent.

— **Személyi hírek.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester és dr. Magos György t. főügyési helyettes ma délben a guti erdős pusztára utaztak, a polgári kaszáló birtokok határainak kijelölése ügyében. Holnap visszajönnek Dr. Tisz a István orsz. képviselő ma délelőtt városunkban időzött. — **Boczó Sámuel** r. főkapitány a gyertyán-ligeti fürdőből ma haza érkezett.

— **Dorog rendezett tanácsu város.** Dorog e népes hajdu község ezelőtt 5 évvel rendezett tanácsu szervezetét nagyközséggel cserélte fel, hogy az e'adósodásból annál inkább kimenekülhessen, — és mert akkor az

legendő a többi hoz. Azt tak ott ismét a emelheti tapasztal

Dr. Sár mélyese és külv. járván, közönsé szabály ganatja, kielégít talatoka egésszé lapotok hiányok terjedel városi getve á általába egésszé e jelen nyolni. tá; új udvarok vezetéke nak az

dasági hortobá bizottsá remikö fejezi k

lárdán „karme

mit ke K I

K dalman I

sze me

tanács rendel teszi k

déglős ny m Bukov

a beje kapitá

gyanu rendel

Ugyan rozta amely fertöt

sok f hely

ügyi s a néma

kódó ügyese

esoláss tával

akárh a kád épen

A vár addig zetek

tök le lecsor

csator

Náth hány tüdej

nem i Rossz

kukor bór-sz

nem

elegendő számú szellemi erők sem voltak meg a több intelligenciát igénylő rendezett tanáchoz. Azóta — mint ők tartják — megváltoztak ott a viszonyok, annyira, hogy Dorog ismét a rendezett tanácsú városok rangjára emelhetik. Ilyen irányban biztató hangulat tapasztalható a dorogiak között.

— **A t. főorvos egészségügyi javaslatai.** Dr. Sárvány Gyula t. főorvos husz napig személyesen vizsgálta, minden utcát — a bel- és külvároson, — téglaveteket, gyárakat, füljárdán, — hogy mi módon hajtotta végre a közönség a hatóság által elrendelt óvórendszabályokat. A sűrű büntetéseknek volt is fogantója, mert a köztisztaságot általában véve kielégítőnek találta. — De szomorú tapasztalatokat is szerzett a köztisztaság és a közegészségügy rovására fennálló kü önböző állapotokról. — Ezeket a tapasztalatokat és a hiányok orvoslására vonatkozó javaslatokat terjedelmes jelentésben terjesztette ma be a városi tanács elé, gyors intézkedéseket sürgetve a közeledő kolera-veszély elhárítására, általában többféle módon veszélyeztetett közegészségügyünk javítására. — Lesz alkalmunk e jelentést bővebben is ösmertetni és méltányolni. — Szó van a jelentésben a sertésartá; újabb megrendszabályozásáról; utczák, udvarok tisztításáról; csatornahálózatáról; vízvezetékéről és mindenekelőtt husz furott kutnak azonnal való elkészíttetéséről.

— **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni gazdasági egyesület választmánya mindazoknak kik a hortobágyi állatbemutató és díjazásnál mint bizottsági tagok működtek, sikeres közreműködésük elismerésül hazafias köszönetét fejezi ki.

— **Karmester kerestetik** helyben egy dalárdához, ajánlatok e lap kiadó hivatalához „karmester“ czím alatt küldendők.

— **Kóbi a fürdőben.** I c z i g : Te Kóbi, mit keresel itt a gőzfürdőben?

K ó b i : Furcsa, fürödni akarok :

I c z i g : Mért akarsz te fürödni?

K ó b i : Mert hónapután lesz a lakodalmam.

I c z i g : Te könnyelmű ! Hátha addig össze megy a parthie ? !

— **Gyanus utasok bejelentése.** A városi tanács egy legtrissabb eredetű miniszteri rendelet értelmében nyomatott felhívásban teszi kötelezővé a szállodásoknak, vendéglősöknek, általában a szállásadóknak, hogy úgy magán, mint közérdekből a Galiciából, Bukovinából és Németországból jövő utasokat a bejelentési kötelezettségen kívül is a r. főkapitánynál haladéktalanul bejelentésük, hogy gyanus jelenségek esetén a szükséges orvosi rendelkezések rögtön megtehetőek legyenek. Ugyancsak tegnapi üléséből a tanács, elhatározta egy gőz dezinfektor megrendelését, — amelylyel a ragályos betegek ruháit fogják fertőtleníteni.

— **A kereskedelmi akadémián a beiratások f. évi szeptember hó 1—7 napjain a régi helyiségben folynak.**

— **Megszüntetett panasz.** Közegészségügyi szempontból sokszor voltak már kifogásolva a némely közutaknál még mindig alkalmazandó kádak, ame yeket kényelemszerető eselédek ügyesen feltudnak használni arra, hogy a tracscolással eltöltött időt e kádak sz ves szolgáltatával pótolják helyre. Igy történik meg aztán akárhányszor, hogy odahaza a család asztalára a kádból merített piszkos, zavaros víz kerül épen nem nagy épülésére a tisztelt gyomornak. A városi tanács tegnap úgy intézkedett, hogy addig is, míg ezek a kádak a szivattyu szerkezetek átalakítás; folytatás véglegesen eltávolíthatók lesznek, alul kifurrassanak, hogy a csőből lecsorgó víz belőlök mindjárt kifolyhasson a csatornába.

— **Kohn Náthán és a bacillusok.** Kohn Náthán egy kis vidéki városban ezeltől néhány évvel azon vette észre magát, hogy a tüdejébe beleállott a tuberkolozis. Akkor még nem is volt valami jó dolga Kóhn Náthannak. Rosszul ment az üzlete. Cserben hagyta a kukoricza s majdnem tönkre tette egy nyulbőr-szállítmány.

Kohn Náthán tehát azt gondolta, hogy nem sokat veszít azzal, ha e'megy valahová

a tüdejét megreperálni. Ráért. Itthon nem sok hasznát vette az eszének, fölhasználja tehát az üzleti pangást a vagy meghal, vagy meggyógyul.

Egy kedvezményes vasuti jeggyel elment Meránba s baállított az orvoshoz.

— Kohn Náthán vagyok.

— Hát aztán.

— **Nem az egészségre** Kohn Náthán, hanem a beteg Kohn Náthán vagyok. El vagyok keseredve. Beteg a tüdőm. Mit csináljak vele ?

A doktor adott egy csomó tanácsot Kohn Náthánnak, de ez bizony nem sokat használt a szegény betegnek. Sorvad napról-napra s csontjai úgy zörögtek, mint egy rakás kules a nagykabát zsebében.

Egy szép napon megcsinálta a végrendeletét s elkészült a halálra. Mielőtt meghalt volna újra elvánszorgott az orvoshoz.

— Mit csináljak a tüdőmmel ?

Az orvosnak egy jó gondolata támadt.

— Menjen haza és csináljon jó üzleteket.

Kohn Náthán hazament az ő városába és z á l o g h á z a t nyitott. Azóta hizik s olyan egészséges, mint a makk.

— **Tolvaj hetes.** A központi tejcarnoktulajdonosát K a r c z a g Gyulát meglöpté a hetese Kele men András 35 frtig. A legény a pénzt elmulatta Debreczenben és aztán elszökött hazájába Bőszörménybe. Távirati megkeresésre az ottani rendőrség elfogta a legényt és visszazállította Debreczenbe.

— **A főarkangyal Debreczenben.** Gábriel arkangyal leszállott a földre és bizonyára elvesztette azt a kis napcsillagot, mely az égbe szállásra képesít, mert itt rekedt Debreczenben az I. kerületi kapitányságnál egy csunya pájeszes sakterfü képeben. A fiu minden kérdésre ezt kiabálja.

— **Nem vagyok én ember, én a legfőbb angyal vagyok, csaknem egyenlő az Istennel és engedelmességek nekem úgy a menyben, mint a pokóban, megteszik a mit parancsolok.**

— **Hát akkor hozass ide vagy 5 görög-dinnyét, mondja a kapitány.**

A sakterfü sértődve néz végig rajta.

— **Nem törődöm emberi dolgokkal. Én Rómába akarok menni s a 7-ik égbe.**

— **Mért nem inkább Jeruzsálembé ?**

— **Mért Jeruzsálem helyett most Róma van.**

Meglátva ott állani egy hirdapíró, idegesen hozzá ugrott.

— **Jöjjön velem Rómába.**

— **Kö-zönöm — mondja az — mi földiek csak az — asszonyokat küldjük Rómába.**

— **Hát akkor jöjjön az égbe.**

— **Azt még jobban köszönöm, arra még nagyon fiatal vagyok.**

Erre a kapitány kimondja a szentenciát, hogy Goldberger sakterfü, a ki örült szimulál, baza tolonczoltatik, mire a főarkangyal elhagyja a hitetlen és barátságatlan Debreczent.

— **A toronyóra munkája egy év alatt.** Ha a kistemplom toronyóráját ütni halljuk, — egyéb dolguk nem lévén — gépiesen számítjuk az ütések, de arra nyilván senki sem gondolt, hogy mily munkát végez a toronyóra ütő gépezete egy év lefolyása alatt. Ha a toronyóra az esztendő alatt szükséges összes ütések egymásután akarná végezni, erre három teljes napra, 8 órára és 18 perczre volna szüksége. Az óra-ütések száma naponkint : 396 ; egész év alatt 365-ször 396 = 144,554. Minden ütés körülbelül két másodperczig tart. A toronyóra tehát egy év alatt 289.808 másodperczig üt — 80 óra és 18 percz.

— **Gyilkosság a falu szemelättára** Szalacson. Vasárnap délután rémes gyilkosság történt többek szemelättára. Több fiatal ember ült egy leányos ház előtt, több leány is volt a társaságban, akik vig csevegéssel töltötték az időt.

Egyszerre odajött a vig társasághoz Horváth József, Horváth István, vagyonos, derék gazdának a 20 éves fia. Hívták, hogy üljön ő is közéjük.

A legény engedett is volna a felszólításnak és közéjük akart telepedni. Ebben a perczben felugrott a körből egy Blaskó István nevű suhancz, aki rátámadt az érkezőre dühös kiáltással :

— **Hát te is itt vagy, gazficzkó ?**

Nagy kés villant meg a kezében. Horváth József testéből vérsugár szökött fel. A mulatók rémült sikoltozásban törtek ki és a sebesült ápolására siettek.

A szerencsétlen legény szörnyü kinok közt ki szenvedett.

A gyilkost csak másnap fogta el a községi bíró, mert a rémes tett utáni zürzavarban sikerült elfutnia.

A két legény közt valószínűleg régi haragokodás állott fönn, mely ilyen katasztrófában tört ki.

— **Egy pof nem pof.** Egy derék külvárosi atyafi összekülönbözött a komájával. Az eszmecsere azzal végződött, hogy Pál bátya egy rettenetes pofont mért a Péter bátya arczára.

— **Menjen, adja fel a kapitánynak — tanácsolta egy jó ismerőse.**

Péter bátya kivágta a mellét s nagy büszkén felelt :

— **Egy pof nem pof.** Kaptam én már hatot is, még se mentem panaszra.

Fojtó szelek.

A mult héten, sajnos, mindannyian éreztük a fojtó szelek hatását Magyarországon. De éreztük nemcsak mi, hanem a földnek valamenyi lakója. A fojtó szeleknek a sivatag a hazája; innen kelnek vándorutra sirocco és forgószél alakjában. A Saharától a fojtó szeleknek sok fajtája vándorol a világ valamennyi tájára. A Sahara délnyugati partján, márcziustól novemberig porthajtó és rendkívül száraz szél van, a melynek hatását megérik a Kanári szigeteken is. A Maderiában gyakorta dühöngő forgó szél, mely vörös homokot és Északafrika partjain otthonos felhőket hajt maga előtt, szintén a Saharán keletkezik. Hasonlatosak e szélhez a déli tenger vidékén fellépő szelek. Algériában Samum vagy sirocco néven ismeretesek és délkeletről dényugatra haladnak. Porral terhes sivatag szelek ezek is, nagy hőfokkal bírnak és fojtók.

A Saharáról eredt homokot elhordja ez a szél északi Olaszországba, az Alpeseken túl is, Kora tavasszal Görögországba is ellátogatnak a fojtó szelek. Ithakában „Lanpadicá“nak nevezik. Fojtó erejétől pusztul a fű, a virág.

Egyiptomban, a Nilus völgyben nem ritka tavasszal az Armasin néven ismeretes forró szél, mely délkeletről halad dényugotnak. Más időszakokban is ellátogatnak ide és a Vöröstenger partjaira a meleg szelek. Helyenkint más-más a nevük.

Közép- és Felső Nubiában „E' Samum“, s „Mérzett“ néven ismeretesek. Számos utas ismeri a saharai fojtó szeleket.

Arabia egy részét és Szíriának sikságát a fojtó szelek tették sivataggá.

Az iráni fensikra és Aral-tó környékére nyár szakán rendkívül meleg víztartalomtól csaknem absolute száraz szelek látogatnak el. Veszélyes a termésre, élő lényre egyaránt. Felső-Ázsiában a meleg szelek csak nyáron érezhetőek s rendszeren nyugot felé húzódnak. Észak-Amerikának is megvannak a maga fojtó szelei, a melyek csaknem késő éjjelig tartanak s hőfokuk 40 Celsius. Dél-Amerika mentve van az ugynevezett fojtó szelektől. Ennek magyarázata, hogy e déli szelek fojtó erejét megtörik a tenger felől érkező hűsítő szelek.

Csak egyetlen helyen, az ugynevezett Kalahari sivatagon otthonos a fojtó szél, a mely júliustól novemberig a közeleső tengerpartokra is ellátogat.

Ausztráliában a fojtó szelek a forgó szelekkel ölelkeznek. Kettős erejükkel rombolnak, pusztítanak mindenütt. Hatalmuk a délre fekvő Tasmaniától, a nyugoti és keleti partokig terjed s bejárják a Golf vidékét is.

Vegyes hírek.

* **Ötezer karambol.** Feltűnő volt, hogy a japánok, kik rendkívüli kézi ügyességgel bírnak, egész a legutóbbi időkig nem tünnek ki a billiard-játékban. Most egy moszkvai lap azt a hirt hozza, hogy abban a városban jelenleg egy Hang-Mang-Hu nevű japáni fiatal ember időzik, ki általános feltűnést, sőt csodálkozást kelt billiard-játékával. Közelebb is olyan partiet játszott végig, mely emlékezetes marad a carambolage történetében. Ez alkalommal Mang-Mang-Hu egymaga küzdött a három leghíresebb orosz billiard-játszó ellen, kik összeadták lökéseiket s mégsem tudták legyőzni ellenfelüket. A fogadás 75.000 rubel volt s 5000 pointra játszottak. A küzdelmet az összes moszkvai billiard játékosok nagy érdeklődése mellett Hang-Mang-Hu kezdte meg s addig el nem hagyta az asztalt, míg 1853 lökést nem csinált. A partie reggeli nyolcz órától éjfélig tartott, két órai pihenéssel 11 és 6 órakor. Az utolsó carambolage-t éjféltől csinálták s a fiatal japáni három point-tal győzte le ellenteleit. Hang-Mang-Hu Moszkvából európai körútra indul s igen könnyen megtörténhetik, hogy még mi, debreczeniek is, megcsodálhatjuk mesteri billiardjátékát.

* **Vegzetes álm.** Különös eset történt tegnapelőtt éjjel a magyar államvasutak kálkapolnai állomásán. Szabó Antal, az állomás egyik fiatal tisztviselője, ugyszólván álmában föbe lötte magát. Azt álmodta, hogy ég a pályaház, a mi olyan rémületbe ejtette, hogy felugrott az ágyáról s lekaptván a falról a revolverét, kétszer a fejének lött. Csak akkor ébredt föl egészen, mikor a lövések zajára berontott hozzá az állomás személyzete. Mind a két golyó megakadt a koponyacsontjában s így alkalmasint meg fogják menteni az orvosok. — A sebesültet ma hajnalban Budapestre hozták s a Rókus-kórházban vették gyógykezelés alá.

* **Az északi sarkon.** Párisból jelentik, hogy a „Tempo” kimerítő jelentést hoz a Jau-Mayen északsarki sziget állapotáról, hol ezelőtt 9 évvel az osztrák-magyar tengerészeti expedíció állomást rendezett be tudományos vizsgálódások céljából, miután ott tizenhárom hónapig tartózkodott, de aztán elhagyta. Ezen az állomáson kilencz év óta senki sem volt. Most a francia „Manche” gőzös látogatott el oda, melynek fedélzetén volt Gratzl osztrák-magyar tengerésztiszt is, aki az 1883-iki expedícióban részt vett. A gőzös június 27-én kötött ki Jan-Mayennél. Rögtön felhúzták az osztrák magyar tengeri lobogót a hajó főárbozára és azt ágyulövésekkel üdvözölték. Gratzl és a francia parancsnok kimentek a parta és az osztrák-magyar misszió épületeit és obszervatóriumát teljesen érintetlen állapotban találták. Még a zászló árboza is kiállotta az északi viharokat. — Eddig ezen a szigetcskén nem voltak négy lábú állatok, most azonban egy kővi rókára bukkantak, mely természetesen csak azajló jégtablákon juthatott oda. Ezt aztán le is lötték. Az annak idején ott hagyott hőmérőben a higany meg volt fagyva, ellenben a kilencz évvel azelőtt ott hagyott bor, cukor, kétszersült, valamint a fényképek, a király és királyné, II. József császár és Wilczek gróf arcképei ép állapotban maradtak.

* **Harminczöt millió kávéházi vendég.** Érdekes statisztikát közöl a M. U. a fővárosi kávéházakról. Budapest a kávéházak városa; ahol egy sarokház épül, rögtön kávéházat rendeznek be benne. Gyerek, leány, asszony, férfi a kávéházba jár. Kisebb családok a jourjaikat is a kávéházakban rendezik, dolog előtt, dolog után munka közben mindenki kávéházba megy. Üzleteket kötnek, feleket fogadnak és rimeket kovácsolnak bennök. A statisztika szerint (kerekszámokat véve) Budapesten 250 kávéház és 500 kisebb-nagyobb kávéház van. A kávéházakban átlagos 60 forintnyi, a kávéházakban átlagos 10 forintnyi napi nyers bevételt számítva, arra az eredményre jutunk, hogy a főváros lakossága évenként hét millió forintot költ a kávéházakban és kávéházakban. Ha már most az egyes kávéházi vendég átlagos kiadását 30 kr-nak, a kávéház vendégét 15 kr-nak vesszük, (ez összegek pedig okvetlenül az átlagot felül

vannak.) azt látjuk, hogy a fővárosban évenként harminczöt millió kávéházi vendég ül a kávéhelyiségekben. Érdekes volna e számot a főváros lakosságának számával elosztani, hogy megtudjuk, hány kávéházban esik egy emberre. Ehhez azonban szükséges volna, hogy a csecsemők számát tudjuk. Ezek ugyanis azok, akikről szinte biznysággal állítható, hogy nem kávéháznak még, az ovodás gyerekek közül már sokat visz el a kávéházba a mama.

* **Léghajós küsszony.** Nem afféle trapezművészről van szó, hanem egy 17 éves bajor leányról, a ki új kormányozható léghajót talált fel. Neve Schätzel Teréz. A minta melyet Bécsben készített, zárt helyen sikerrel mozog. Hanem, hogy ha a praterben belekap majd a szél a léghajóba, nem viszi-e oda, a merre neki és nem a kormányosnak tetszik — még megvállik. Schätzel k. a. parasztlak gyermeke s már gyermekkorában mindig légi utakról ábrándozott. Léghajója szivaralaku s állítólag a magasba vihet tizenegy méterhátsát is.

OSARNOK.

A szilvási pap.

— Elbeszélés. —

Irta: **Kemechey Jenő.**

(Folytatás.)

III.

Esztike hirtelen felkapta fejét bátyja válláról s tágra nyílt, csodálkozó szemekkel nézett a papra.

— Ezt honnan tudod?

— Megsúgták a madarak.

— Neked is? Én is a madaraktól tudtam meg. Ugy-e csodálatos?

Beél-Szilvássy József előtt ez csakugyan csodálatosnak tűnt föl.

Előtte állott egy kis leány, a maga teljes titokzatosságával. Azzal az édes mystikummal szívében, amelyről neki fogalma se volt s amelynek neve: szerelem.

Egy kedves lélektani problema volt előtte.

— Meg fogja fejteni.

A szentírás egyik költői részéből, bölcs Salamon „Éneke éneke” című könyvéből olvasott valamit idáig a szerelemről. Azt tudta ebből a magas szárnyalású, öreg könyv izzó sorraiból, hogy a szerelem a világelet legnagyobb hatalma.

Akkora nagy hatalom, mint teszem azt, a világegyetem mozgásának törvényei.

A Szent János „Titkos jelenések”-ről szóló könyvének lángoló szavai is emlékezetébe verődtek. A Mózes történetkéitől sem tudott szabadulni. Szíchem fiának alakja tűnt fel lelkében. Egy flu, aki mindenre képes, gyöttrő szenvedéseket keresett, mert szeretett. Jákob, aki évek hosszú során át szolgált egy leány szerelméért. Az erős, hatalmas Sámson, akitől egy hadsereg reszketett, lehajtotta nagy, nehéz fejét egy asszony ölébe, hogy égő szerelmmel karolhassa át, — aztán örökre szerencsétlenné legyen. A bájos Eszter alakja is fölmerült lelkében, aki szerelmével egy vérengző királyt szelidített báránynyá.

Ugy tűnt föl előtte a szerelem, mint egy csodálatos, viharos nagy hatalom, amely tör, zuz, agyontipor; és mint egy ragyogó nap, amely forró sugarával termel, növeszt és életet ad.

Csupa titokzatosság.

És most ez a fönséges, nagy mystikum előtte van egy gyöngye, átlátszó lelkü gyermekleányka szívében.

Csalta, ragadta magával ez a vágy, hogy ezt a titkos érzést megismerje. Elhitette magával, hogy egy jó papnak ezt is kell tudni.

Megfogta testvére kezét.

— Gyere kicsi kém, ülj ide mellém és felelj a kérdésemre. Azt mondatd: a madarak tanítottak a szerelemre. Hogy tanítottak? Jól vigyázz papnak mindent meg kell mondanod.

Esztike kissé szepegve ült bátyja mellett. De mégis szükségét érezte annak, hogy beszéljen. És inkább a bátyja előtt beszél, aki jó és szelid, mint az atyja előtt, aki hideg, büszke és makacs.

Szemeiben még a könnyek csillogtak, mikor bátyjára emelte.

— Gyónjak?

— Gyónj meg.

— Ilkéknál voltunk. Kimentünk a parkba. Én megállottam egy szobor előtt.

Itt elpirult, hallgatott és piros ajkait beharapta.

— Valami Neptun-szobor volt a szökőkút-nál. Nagy, hatalmas férfi-szobor. Tudni akartam, milyen egy férfi-szobor? Mert másféle, mint a mienk. Nagyon kíváncsi voltam. Mikor a szobrot néztem, Ilka megfordított. „Aranyos Esztikém, bemutatom neked Lóránth Dezsőt.” Azzal egy magas, vállas urra mutatott. Csodálkozva néztem rá. Mintha már láttam volna valahol? Olyan barna. Olyan bátor, tüzes szemei vannak. Bajusza és körszakála szinte csillog a fekete-ségtől. És ez a nagy, erős férfi zavarban volt és ügyetlenül fogadta el kezemet s meghajolt. Hanem, amikor kiegyenesedett, már nem volt zavarban. Már akkor nyugodt mosolylyal ajánlotta karját — Ilkának a sétához. Ekkor jutott eszembe, hol láttam én Lóránth Dezsőt. Emlékezel rá talán. Akkor történt, mikor hazahoztatok az intézetből. Borongós estefelé volt. Kihajoltam a hintóból és a felhők közt itt-ott elfutó fényes sávjait néztem a lehunyó napnak. Elgondolkoztam azon, hogy most már nagy leány lettem. Az intézetbeli leányok közül egyszerre a világba jutok. „Az Istenke bizonyosan rendel a számokra is egy férfit, — mondta a kedves Schwester — aki átvezessen az életgyöngyeim.” Ez a mondás zsongott a fülemben s még a gördülő kocsik zakkanásaiból is ezeket a szavakat féltem kihallani. Sőt bizonyosan tudom, hogy a fűszálak között elillanó szél is arról a férfiről suttogott, aki engem át fog vezetni az életen. Mi, leányok, szoktunk így gondolkodni.

— Abrándozni.

— Jó, ábrándozni. Amint néztem a felhők torlódását, meglepetésemre egyszer csak egy férfi alak bontakozott ki az alaktalan felhő rabokból. A nap rávetette sugarait. Az a nemesen, büszkén és fényesen domborodott ki. Szemei, ajkai, fekete haja tisztán látszottak. Az Istenke lerajzolta nekem annak a férfinak a mását. Ha szegény mamácska élt volna: neki megmutatom. Töletek féltem. Hátha kinevetnétek. Nagy bánatomra, ekkor valami irigy, kócsa szél széttépte az én felhőalakomat. Nem maradt meg belőle, csak egy tömör rongy. Ne nevsz ki...

— Dehogyan nevetlek.

— Megsírattam a felhőt.

— Tovább.

— Azután hasztalanul néztem: soha többé az a felhő alak nem gomolyodott ki. Akik eljöttek hozzánk férfiak, vagy akiket a városban bemutatnak, azok közül senki nem hasonlított a felhő alakhoz.

Piros nyelvvel megnevesítette szájszéleit s minden átmenet nélkül, így folytatta:

— Kérlek, Józsi, adj egy pohár vizet.

Mindig szomjazom. Haza fogsz kísélni ugy-e. És beszélj apával, hogy az Ichort küldje vissza Gézának. Tudom, hogy ezzel az Ichorral fogta meg Géza az apám szívét.

— Megteszem lelkecském, csak beszélj tovább. Mi történt a felhővel?

— Az szétfoszlott.

— Azután?

Esztike odabujt a bátyjához. Arcát ennek karjához szorította.

Józsi gyöngéden felemelte.

Az üde, fehér arcz pirba volt borulva s a kék szemekben valami sárgás láng lobbant meg.

— Nem felelsz?

— Hát, amikor Örössy Ilka bemutatta nekem Lóránth Dezsőt: akkor láttam, hogy ő az, az a férfi, akinek mását nekem az Istenke akkor felhő alakjában lerajzolta.

Józsi szívére szorította testvérét és megsimogatta fejét.

mellett.
y beszél-
ki jó és
büszke
k, mikor
a park-
ait be-
zököt-
akartam,
mint a
a szob-
Eszti-
Azzal
lálkozva
valahol?
vannak.
fekete-
an volt
eghajolt.
em volt
al aján-
or jutott
Emlé-
hazához-
lt. Kiha-
tt elfutó
Elgon-
eány let-
zerre a
rendel a
kedves
nygein.
g a gör-
zavakat
hogy a
férjéről
életen.

— Persze, persze.
Az édes, mystikum ugyan nem lett meg-
fejtve előtte, de valamennyire megvilágosodott
az agya. Látta a kis huga elbeszéléséből, hogy
a szere' em annyira természetes, annyira emberi
érzés, hogy kikerülni sem lehet. Amikor még
nincs mag, sejtelemként jelenik meg s felhő bo-
rulatból is kirajzolja az egyetlent, az ideált,
akit e szerelemmel körül fog venni.

Ha már a sejtelemmel alkotott felhőideál
is olyan kedves, hogy szétfoslását megsiratjuk:
micsoda nagy lelket elgyötrő lehet az a fájdá-
lom, amelyet az élő a beszélő, az ölelő, a forró
csókot adó, a valódi ideál elvesztése okoz?
Szent, hogy az ilyen veszteség fájdalma meg-
törné ezt az édes gyermeket.

Ennek nem szabad megtörténni. Esztikét
nem lehet föláldozni egy családi politikának,
egy fantomnak. Miért legyen ez a kis leány,
ez a tisztaság, az áldozat nem az Isten, hanem
a családi érdekek oltárán?

— Kelj föl, Eszter. Jöjj, haza kísérlek.
Ne félj semmitől. Bízál bennem. Megvédek.

A két testvér egymás mellett, kar a kar-
ban, lépett ki a papi ház küszöbén.

Mikor az utcára értek s az eső után ott
maradt pocsolyán kellett volna átmennők: a
pap egyszerűen öle vette hugát s úgy vitte át.

Alig akarta letenni. A kis leánynak a tett
vallomások hatásán, fölizgult szive igen beszé-
desen dobogott az ő szivén.

Már nem arra gondolt, hogy egy titokza-
tos problémát megfejtse: hanem csak arra,
hogy egy kis leányt, a saját véréét, megmentse.

Folyt köv.

Nyilt-tér.*)

A diószegi ut mellett 40 kat. hold
föld, épületekkel

haszonbérbe
vagy
felébe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonos **Megyessy**
Ferenczcel Varga-utca 2233. szám alatt
vagy a városi számvevő hivatalba.

A fogak észszerű ápolására kitünő készítmény

Salvator
Glycerin
Zahn-Creme

Orvosiilag megvizsgálva! Törvényileg védve!

diszes tokban darabonként 30 kr. gyógy-
szertárakban, illatszer-raktárakban; vala-
mint a Salvator-Stearin-gyertyák elárúsítási
helyén.

Iroda: „Salvator“, Bécs I., Heidenschuss I.

Thieszen Hermann
Darabos-utca 988 számú ház.

Van szerencsém a n. é. közönség
szives tudomására juttatni, miként

kárpit (tapeta) raktáramat
a legujabb mintákkal dusan felszereltem
s azon kellemes helyzetben vagyok hogy
a legizlésebb és legdivatosabb minták-
kal szolgálhatok.

Ugy helybeli mint vidéki **tapeti-
rozásokat** külföldről hozott és a leg-
teljesebb szakismerettel bíró munkásokkal-
szerény föltételek mellett eszközölhetek.

Magamat szives jóindulatukba ajánlva
vagyok tisztelettel:

THIESZEN HERMANN.

Vese, húgyhólyag, húgydara
és kősvénybántalmak ellen, továbbá
a légző és emésztési szervek hurutos
bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.
Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Férfi Chiffon ingek,
a hirneves **Schrolli-féle Chiffonból,**
1 frt. 90, 2 frt. 20, 2 frt. 60

Gallérok, kézelők, nyakkendők,
Harisnyák. Kesztyűk.
Napernyők esernyők
Kész mosó gyermek
ruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,
Tricot, Peruvien és Doskín

Szabó Lajos fiai
özégnél.

oha töb-
ki. Akik
a város-
hasonli-
zájszéleit
vizet.
i ugy-e.
dje visz-
Ichorral
eszélj to-
zát en-
ulva s a
ant meg.
tatta ne-
hogy ő
Istenke
és meg-

Női ruhaszövetek Gyapju Voile-ok,

Mosó-Voile-ok, Batist, Zephir, Atlas-Satin.

Vásznak, kész fehérneműek.

Szőnyegek, függönyök,

ágy és asztalterítők,

Szabó Lajos fiai özégnél.

Leszállított áruk az egész idény alatt.

